ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΔΙΟΙΚΉΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΉΣ

Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

Waikato Environment for Knowledge Analysis (WEKA)

Εξαγωγή συχνών προτύπων από δεδομένα εστίασης.

Συγγραφείς:

Λάμπρος Γραμματικόπουλος, 2022201800038, dit18038@uop.gr
Κωσταντίνος Νικόλαος Κολοτούρος, 2022201800090, dit18090@uop.gr

Διδάσκων:

Χρήστος Τρυφωνόπουλος

Ιανουάριος 2020

Πίνακας περιεχομένων

Ερώτημα 1	2
Ερώτημα 2	3
Ερώτημα 3	
Ερώτημα 4	4
Μετρικές confidence, lift, leverage και conviction:	5
Ερώτημα 5	7
Ερώτημα 6	11
Ερώτημα 7	11
Ερώτημα 8	12
Συνοδευτικά αρχεία	13
Τρόπος εκτέλεσης	13
Πηγές	13

Ερώτημα 1

Για την εύρεση των διαφορετικών ειδών που πουλάει το κατάστημα χρησιμοποιήθηκε κώδικας σε Java (που περιέχεται στα παραδοτέα αρχεία), ο οποίος διατρέχει το δοθέν αρχείο και βρίσκει τα διαφορετικά είδη που πουλάει το κατάστημα και τα εμφανίζει όλα από μία φορά. Το αποτέλεσμά του φαίνεται παρακάτω (σύνολο 24 διαφορετικά είδη):

γύρο_χοιρινό, κοτομπέικον, χωριάτικη, σαγανάκι, ψωμί_λευκό, αναψυκτικό, φρουτοσαλάτα, πατάτες, παγωτό, ψωμί_μαύρο, χυμός, καίσαρα, αγγουροντομάτα, γύρο_κοτόπουλο, μαρούλι, τυροκροκέτες, ψωμί_πολύσπορο, μπύρα, μπιφτέκι_λαχανικών, γιαούρτι-μέλι, νερό, καλαμάρι, μιλκσέικ, κοτομπουκιές.

Τα δεδομένα χρειάστηκαν κάποια προεπεξεργασία για μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το WEKA. Συγκεκριμένα, το αρχείο των δεδομένων έπρεπε από .txt αρχείο να μετατραπεί σε .arff αρχείο. Έπειτα, τα δεδομένα έπρεπε να μετασχηματιστούν σε αγγλικούς χαρακτήρες ώστε να μπορεί να τα διαβάσει το εργαλείο WEKA. Συγκεκριμένα, το είδος «γύρο_χοιρινό» μετασχηματίστηκε σε «guroXoirino», το είδος «κοτομπέικον» μετασχηματίστηκε σε «kotompeikon» κ.τ.λ. Τέλος, από κάθε παραγγελία έπρεπε να αφαιρέσαμε τα διπλότυπα είδη σε μία παραγγελία για να λειτουργήσει ο αλγόριθμος Apriori (αν και αυτήν την διαδικασία την κάνει, από ότι διαπιστώθηκε, από μόνο του το πρόγραμμα WEKA).

Ερώτημα 3

Για τον μετασχηματισμό του .txt αρχείου σε .arff ο κώδικας έκανε τις εξής λειτουργείες:

- 1. Πρόσθεσε τις απαραίτητες κεφαλίδες (Headers) που χρειάζεται ένα .arff αρχείο (@RELATION, @ATTRIBUTE, @DATA).
- 2. Παράλειψε όλα τα id και τις ηλικίες (που ήταν δεδομένα τύπου Numeric) από το αρχικό αρχείο κατά την προσθήκη τους στο .arff αρχείο. Αυτό έγινε προκειμένου να είναι όλα τα δεδομένα τύπου Nominal ώστε να μπορεί ο αλγόριθμος Apriori να τα δεχθεί, χωρίς περαιτέρω επεξεργασία.
- 3. Επίσης, ο κώδικας βρήκε από το αρχείο μας ότι ο μέγιστος αριθμός διαφορετικών ειδών σε κάποια παραγγελία ήταν 11. Οπότε, προστέθηκαν 11 κεφαλίδες τύπου @ATTRIBUTE με αναμενόμενη είσοδο, η κάθε μία, κάποιο από τα 24 διαφορετικά είδη.

4. Τέλος, για να γίνει το αρχείο τύπου .arff, ο κώδικας που δημιουργήθηκε πρόσθεσε σε κάθε γραμμή του αρχείου που δεν υπήρχαν και τα 11 διαφορετικά είδη ένα αγγλικό ερωτηματικό «?» για κάθε θέση που δεν ήταν συμπληρωμένη.

Έτσι το αρχείο .arff που προέκυψε είχε την εξής μορφή:

```
@RELATION Sasmos
@ATTRIBUTE class0 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class1 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class2 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class3 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class4 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class5 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class6 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class7 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class8 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class9 {guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,psw
@ATTRIBUTE class10 (guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,ps
guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,froutosalata,patates,pagwto,?,?
xwriatikh, saganaki, pswmiMauro, xumos, kaisara, aggourontomata, ?, ?, ?, ?, ?
guroKotopoulo, xwriatikh, marouli, froutosalata, patates, turokroketes, ?, ?, ?, ?, ?
guroKotopoulo, saganaki, marouli, pswmiLeuko, xumos, aggourontomata, patates, ?, ?, ?, ?
guroKotopoulo,xwriatikh,marouli,pswmiMauro,pswmiPolusporo,mpura,anapsuktiko,froutosalata,patates,?,?
mpiftekiLaxanikwn,pswmiPolusporo,anapsuktiko,froutosalata,turokroketes,?,?,?,?,?,?
anapsuktiko,aggourontomata,giaourtiMeli,?,?,?,?,?,?,?,?,?
guroXoirino,kotompeikon,xwriatikh,saganaki,pswmiLeuko,anapsuktiko,kaisara,aggourontomata,patates,giaourtiMeli,?
marouli, anapsuktiko, pagwto, ?, ?, ?, ?, ?, ?, ?, ?, ?
mpiftekiLaxanikwn,xwriatikh,pswmiPolusporo,anapsuktiko,turokroketes,?,?,?,?,?,?
guroKotopoulo,xwriatikh,marouli,froutosalata,patates,turokroketes,pagwto,?,?,?,?
anapsuktiko, aggourontomata, turokroketes, pagwto, ?, ?, ?, ?, ?, ?, ?
```

Ερώτημα 4

Η δυσκολία που αντιμετωπίσαμε κατά την εκτέλεση του αλγορίθμου Apriori ήταν πως στην αρχή δεν δεχόταν τα δεδομένα μας. Αυτό συνέβαινε, γιατί δεν ήταν όλα τύπου Nominal καθώς το id της παραγγελίας και η ηλικία ήταν τύπου Numeric. Έτσι, για να λύσουμε το πρόβλημα τα δύο αυτά πεδία αφαιρέθηκαν.

Μετρικές confidence, lift, leverage και conviction:

$$\operatorname{confidence}(A \to C) = \frac{\operatorname{support}(A \to C)}{\operatorname{support}(A)}, \quad \operatorname{range:} [0,1]$$

$$\operatorname{lift}(A \to C) = \frac{\operatorname{confidence}(A \to C)}{\operatorname{support}(C)}, \quad \operatorname{range:} [0, \infty]$$

$$\operatorname{levarage}(A \to C) = \operatorname{support}(A \to C) - \operatorname{support}(A) \times \operatorname{support}(C), \quad \operatorname{range:} [-1, 1]$$

$$\operatorname{conviction}(A \to C) = \frac{1 - \operatorname{support}(C)}{1 - \operatorname{confidence}(A \to C)}, \quad \operatorname{range:} \left[0, \infty\right]$$

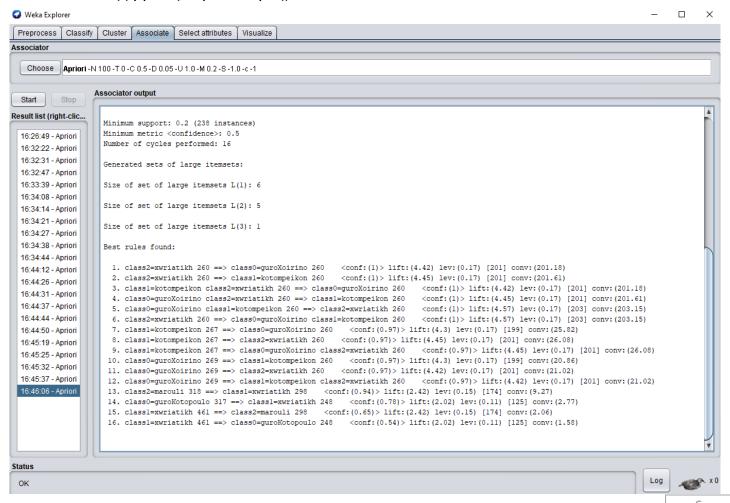
- Το confidence ενός κανόνα A -> C είναι η πιθανότητα να υπάρχει το C σε μία συναλλαγή δεδομένου ότι υπάρχει επίσης και το A. Για το confidence το A -> C $\neq$ C -> A. Η μέγιστη τιμή του confidence είναι το 1 για τον κανόνα A -> C αν το A εμφανίζεται πάντα με το C.
- Το lift χρησιμοποιείται συχνά για να μετρήσει το πόσο περισσότερο τα Α και C προκύπτουν μαζί από ότι θα περιμέναμε αν ήταν στατιστικά ανεξάρτητα. Αν τα Α και C είναι ανεξάρτητα τότε lift=1. Το lift βρίσκει πολύ ισχυρούς κανόνες για τα λιγότερα συχνά αντικείμενα.
- Το leverage υπολογίζει την διαφορά μεταξύ της παρατηρούμενης συχνότητας των Α και C που εμφανίζονται μαζί και της συχνότητας που θα αναμενόταν αν τα Α και C ήταν ανεξάρτητα. Αν leverage=0 τότε τα Α και C είναι ανεξάρτητα. Το leverage στοχεύει να βρει κανόνες για αντικείμενα με πολλές εμφανίσεις και υψηλό support στην συλλογή.
- Μια υψηλή τιμή conviction σημαίνει ότι το C εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το A. Παρόμοια με το lift, εάν τα αντικείμενα είναι ανεξάρτητα τότε conviction=1.

Σύγκριση Confidence με Lift

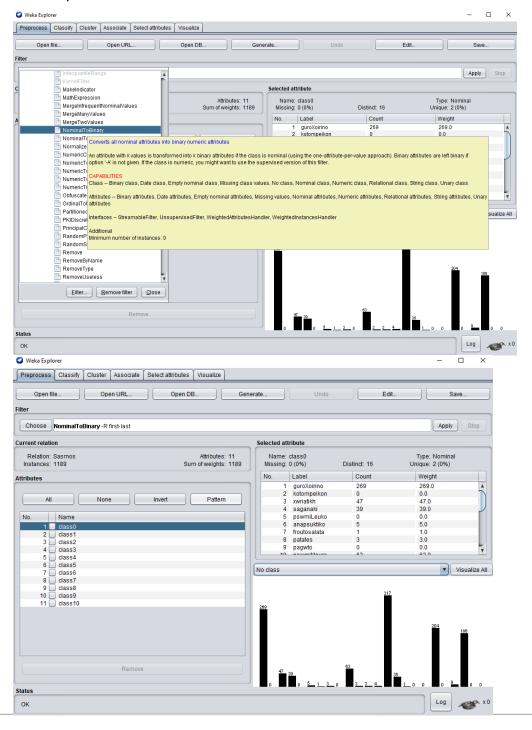
Η μετρική Lift μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην περίπτωση που ο μαγαζάτορας θέλει να μάθει πια προϊόντα αγοράζονται μαζί με τα λιγότερο συχνά. Με σκοπό να προωθήσει τα προϊόντα που αγοράζονται λιγότερο και να τα βάλει σε προσφορά.

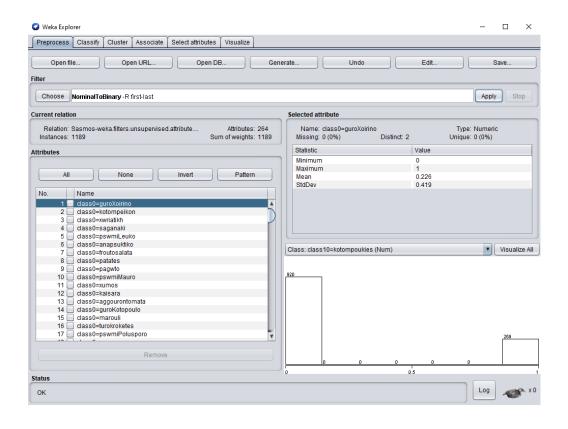
Η μετρική Confidence από την άλλη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον μαγαζάτορα αν θελήσει να προωθήσει τα προϊόντα που αγοράζονται πιο συχνά και να κάνει τις κατάλληλες εκπτώσεις σε αυτά με σκοπό να γίνει πιο ανταγωνιστικός στα λοιπά μαγαζιά.

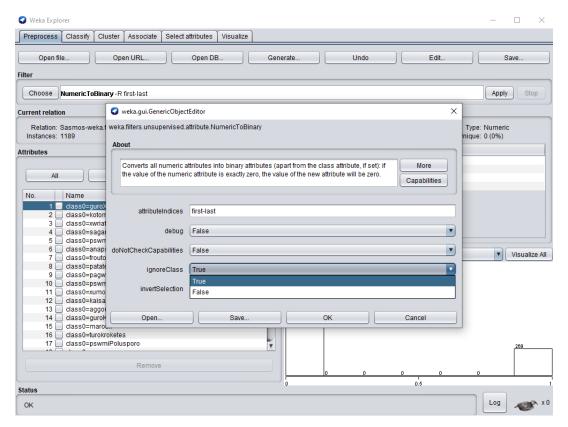
Παρακάτω φαίνονται τα αποτελέσματα του Apriori ταξινομημένα με βάση την μετρική Confidence. Συγκεκριμένα, φαίνονται οι καλύτεροι κανόνες (16 στο σύνολο) με το υψηλότερο Support (0.2 που βρέθηκε με δοκιμές) ξεκινώντας από το ελάχιστο που υπήρχε για αυτούς Confidence (0.5 που επίσης βρέθηκε με δοκιμές).

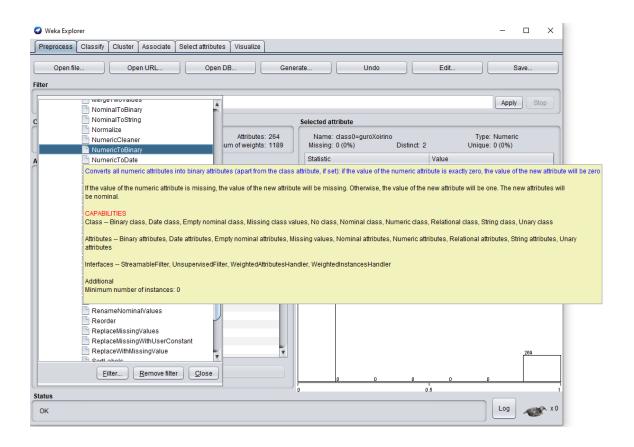

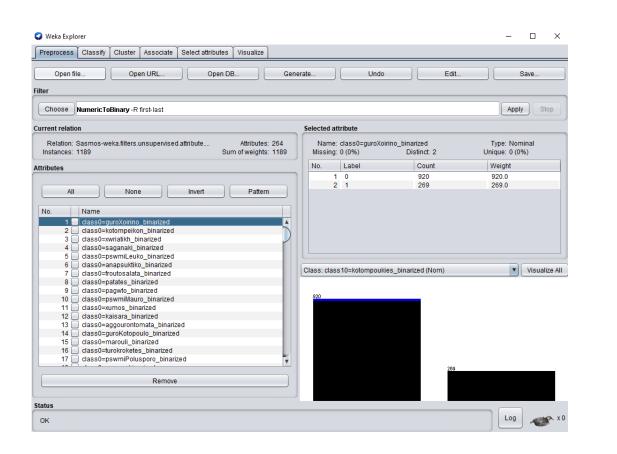
Προκειμένου τα δεδομένα μας να εισαχθούν στον αλγόριθμο FPGrowth, έπρεπε να τους εφαρμόσουμε την τεχνική της δυαδοποίησης (binarization) προκειμένου όλα τα είδη της κάθε κλάσης να μπορούν να χαρακτηριστούν από True ή False δηλαδή το αν περιέχονται ή όχι στην εκάστοτε παραγγελεία. Η διαδικασία αυτή στο WEKA φαίνεται στις παρακάτω εικόνες:

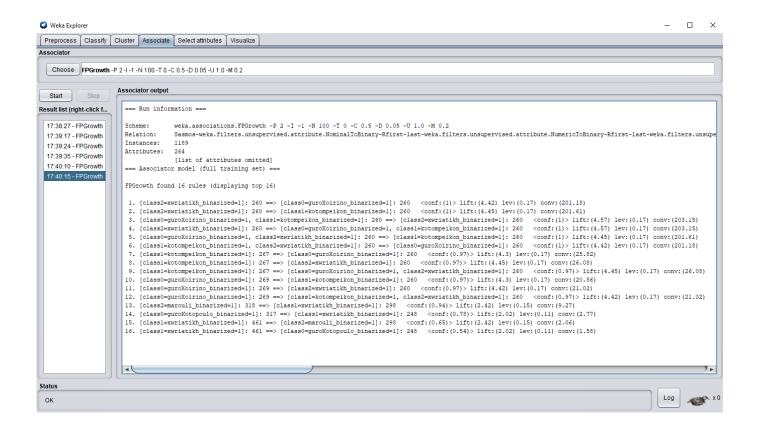

Παρακάτω φαίνονται τα αποτελέσματα του FPGrowth ταξινομημένα με βάση την μετρική Confidence. Συγκεκριμένα, φαίνονται οι καλύτεροι κανόνες (16 στο σύνολο) με το υψηλότερο Support (0.2 που βρέθηκε με δοκιμές) ξεκινώντας από το ελάχιστο που υπήρχε για αυτούς Confidence (0.5 που επίσης βρέθηκε με δοκιμές).

Οι αλγόριθμοι αυτοί μας βοηθούν να βρούμε ποια προϊόντα αγοράζει ο πελάτης, μαζί με ποια άλλα, πιο συχνά. Συνεπώς, μπορούμε για παράδειγμα, να του κάνουμε προσφορές για συγκεκριμένους συνδυασμούς προϊόντων, προκειμένου να τον ωθήσουμε να τα αγοράσει μαζί και έτσι να μεγιστοποιούμε το κέρδος μας.

Προσφορές		
Προϊόντα	Προσφορά	
Χωριάτικη + Γύρο Χοιρινό	-15%	
Χωριάτικη + Κοτομπέικον	-15%	
Χωριάτικη + Γύρο Χοιρινό + Κοτομπέικον	-10% και δώρο 1 Cola 1L	
Γύρο Χοιρινό + Κοτομπέικον	-10%	
Χωριάτικη + Μαρούλι	-10%	
Χωριάτικη + Γύρο Κοτόπουλο	-5%	
Χωριάτικη + Μαρούλι + Γύρο Κοτόπουλο	-10%	

Ερώτημα 7

Αν είχαμε κατά νου, τον χρόνο παρασκευής του κάθε είδους και πως αυτός μπορεί να μειωθεί, τότε με τα δεδομένα αποτελέσματα θα μπορούσαμε να κάνουμε αλλαγές στην προετοιμασία τους αλλά και στις τιμές του μενού. Για παράδειγμα: θα ήταν αποδοτικό, ο μάγειρας να έχει προετοιμάσει μεγαλύτερη ποσότητα «χωριάτικης» σαλάτας, αφού αυτή εμφανίζεται πολλές φορές και με πολλούς συνδυασμούς σε παραγγελίες. Το ίδιο ισχύει και για την προετοιμασία του «γύρου χοιρινού». Όμως, αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα να αφαιρεθούν από το μενού προσφορών κάποια προϊόντα όπως η σαλάτα «μαρούλι», αφού οι παραγγελίες με σαλάτα «μαρούλι» είναι λιγότερες από την σαλάτα «χωριάτικη» και η προετοιμασία της θα αργούσε την προετοιμασία της «χωριάτικης σαλάτας». Έτσι, ένα πιθανό μενού προσφορών θα ήταν το εξής:

Προσφορές		
Προϊόντα	Προσφορά	
Χωριάτικη + Γύρο Χοιρινό	-15%	
Χωριάτικη + Κοτομπέικον	-15%	
Χωριάτικη + Γύρο Χοιρινό + Κοτομπέικον	-10% και δώρο 1 Cola 1L	
Γύρο Χοιρινό + Κοτομπέικον	-10%	
Χωριάτικη + Γύρο Κοτόπουλο	-10%	

Αν είχαμε και την τιμή για κάθε είδος, ο αλγόριθμος Apriori θα άλλαζε ώστε να βρίσκει μόνο τα συχνά πρότυπα που δεν ξεπερνούν ένα όριο τιμής συγκρίνοντας την τιμή του κάθε συνόλου (που υπολόγισε αθροιστικά από το κάθε είδος) με το όριο της τιμής της επιλογής μας. Παρακάτω φαίνεται αναλυτικά ο ψευδοκώδικας:

```
L<sub>1</sub>={large1-itemsets}
                            count item frequency
for(k=2; L_{k-1}\neq\{\}; k++) de begin
       C_k=apriori-gen(L_{k-1});
                                   new candidates
       ∀orders o∈D do begin
              C_0=subset(C_k,o);
                                       candidates in transaction
              \forallcandidates c \in C_0 do
                                        determine support
                     c.count++;
                     c.prize++; determine candidate prize
       end
       L_k = \{c \in C_k \mid c.count \ge minsup \mid c.prize \le maxPrize\} create new set
End
Answear=U<sub>k</sub>L<sub>k</sub>;
```

Συνοδευτικά αρχεία

Μαζί με την αναφορά παραδίδεται ολόκληρος ο φάκελος του Project που περιέχει τον κώδικα που υλοποιήσαμε και χρησιμοποιήθηκε για την εργασία. Ο φάκελος αυτός είναι φάκελος από τον IDE (IntelliJ IDEA) που χρησιμοποιήθηκε. Επίσης, παρατίθεται το αρχείο .arff που παρήγαγε ο κώδικας το οποίο και χρησιμοποιήθηκε. Τέλος, παραδόθηκε και το εκτελέσιμο αρχείο του κώδικα.

Τρόπος εκτέλεσης

Τοποθετούμε τα αρχεία WEKA.jar και dataset.txt στον ίδιο φάκελο. Ανοίγουμε ένα terminal πλοηγούμαστε στον παραπάνω φάκελο, τρέχουμε την εντολή «java -jar WEKA.jar» και δημιουργείται το αρχείο dataset.arff. Εισάγουμε το αρχείο που παράχθηκε στο εργαλείο WEKA και κάνουμε τις απαραίτητες παραμετροποιήσεις για να «τρέξουν» οι αλγόριθμοι όπως φαίνεται στις παραπάνω εικόνες.

Πηγές

https://www.cs.waikato.ac.nz/ml/weka/

http://rasbt.github.io/mlxtend/user_guide/frequent_patterns/association_rules/

https://support.bigml.com/hc/en-us/articles/207310225-What-is-the-difference-between-lift-and-leverage-